

Sygn. akt I Ns 943/12

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Leszek Kawecki

Protokolant: Beata Olewińska

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2015 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. Ś.**

przy uczestnictwie **C. Ś.**

o podział majątku wspólnego

p o s t a n a w i a:

I/ ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni M. Ś. i uczestnika postępowania C. Ś. wchodzi nieruchomości położona w B. przy ulicy (...), składająca się z działki gruntu nr (...) zabudowanej domem mieszkalnym oraz działki gruntu nr (...) niezabudowanej, o łącznej powierzchni 1399 m², dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), o wartości **417 000 zł** (czterysta siedemnaście tysięcy złotych);

II/ dokonać podziału majątku wspólnego opisanego w punkcie I postanowienia w ten sposób, że nieruchomości położoną w B. przy ulicy (...), składająca się z działki gruntu nr (...) zabudowanej domem mieszkalnym oraz działki gruntu nr (...) niezabudowanej, o łącznej powierzchni 1399 m², dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), o wartości **417 000 zł** (czterysta siedemnaście tysięcy złotych), przyznać uczestnikowi postępowania C. Ś.;

III/ ustalić, że uczestnik postępowania C. Ś. poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny opisany w punkcie I postanowienia w kwocie **468 918 zł** (czterysta sześćdziesiąt osiem tysięcy dziewięćset osiemnaście złotych);

IV/ ustalić, iż podział majątku wspólnego następuje bez spłaty na rzecz wnioskodawczyni M. Ś.;

V/ nakazać uczestnikowi postępowania C. Ś. uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę **3 197,24 zł** tytułem części wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

VI/ oddalić wnioski wnioskodawczyni i uczestnika postępowania o zasądzenie kosztów postępowania.

początek tekstu

[Przewodniczący 00:06:03.341]. Wnioskodawczyni M. Ś. wniosła po pierwsze o ustalenie, że w składzie majątku wspólnego jej i uczestnika postępowania C. Ś. wchodzi nieruchomości gruntowa położona w B., składająca się z działek (...) zabudowanych domem mieszkalnym jednorodzinny o wartości 600.000 złotych, samochód osobowy marki B. numer rejestracyjny (...) o wartości 10.000 złotych. Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych

Banku (...) S.A.Oddział w D.o nieznaney jej wartości oraz po drugie o dokonanie podziału tego majątku w ten sposób, aby wszystkie wyżej opisane składniki przyznać uczestnikowi postępowania z obowiązkiem spłaty połowy ich wartości, to jest na chwilę składania wniosku w kwocie 305.000 złotych na jej rzecz, tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym. Nadto wystąpiła o zasądzenie od uczestnika postępowania na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przypisanych. Na uzasadnienie wniosku podała, że w dniu 10 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy w sprawie o sygnaturze akt I C (...)rozwiązał przez rozwód bez orzekania o winie małżeństwo jej i uczestnika postępowania. Wyrok ten uprawomocnił się natomiast w dniu 31 października 2012 roku. Podniosła, że w czasie trwania małżeństwa oboje zakupili nieruchomość gruntową położoną w B.przy ulicy (...), składającą się z działek gruntu (...)i (...), przy czym na działce numer (...)posadowiony jest dom jednorodzinny. Wartość całej nieruchomości oszacowała zaś na kwotę 600.000 złotych. Dodała, że z chwilą orzeczenia rozwodu opuściła wspólny dom i wraz z małoletnią córką przeprowadziła się do swojej matki. Obecnie, zatem zajmuje go jedynie uczestnik postępowania. Ponadto podała, że w trakcie małżeństwa uczestnik zakupił w Niemczech samochód osobowy marki B.o numerze rejestracyjnym (...)o wartości 10.000 złotych. Wskazała również, że uczestnik w części osiąganego przez siebie dochodu wpłaca na rachunki bankowe, bądź lokaty Banku (...) S.A.Oddział w D., z tym, że nie wie ile środków zgromadził na wskazanym rachunku bankowym, ani ile założył rachunków bankowych, nie wie również, lokat bankowych przeprasza, nie wie również, czy uczestnik wypłacił już zgromadzonych tam oszczędności. Co do sposobu podziału majątku wspólnego, to podniosła, że skoro w nieruchomości wspólnej zamieszkuje jedynie uczestnik postępowania, wskazany wyżej samochód osobowy również on użytkuje, to oba te składniki winny zostać przyznane uczestnikowi, natomiast jej z tytułu spłaty należy się połowa wartości tych składników, to jest kwota 305.000 złotych. Zaznaczyła nadto, że po otrzymaniu informacji przekazanych przez Bank (...) S.A.Oddział w D., a dotyczących środków pieniężnych znajdujących się na rachunkach bankowych należących do uczestnika, wniosła, aby te środki również przyznać uczestnikowi z obowiązkiem spłaty na jej rzecz połowy ich wartości, jako wchodzących do majątku wspólnego. Na koniec dodała, że jest osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku i poza zasądzonymi alimentami na małoletnią córkę, nie ma żadnych środków utrzymania. Tymczasem uczestnik postępowania prowadzi własną działalność gospodarczą o profilu budowlanym. Z otrzymanej spłaty z tytułu jej udziału w majątku wspólnym zamierza natomiast spłacić drobne pożyczki zaciągane u swojej matki oraz zamierza kupić niewielkie mieszkanie, gdyż tylko takie jest w stanie sama utrzymać. W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania nie sprzeciwił się wnioskowi, co do zasady jednak oświadczył, że w skład majątku wspólnego wchodzi punkt pierwszy: nieruchomość gruntowa położona w B., opisana we wniosku, o wartości 500.000 złotych. Punkt drugi: równowartość samochodu osobowego marki M.w wysokości 4.000 złotych. Nadto wniósł o rozliczenie nakładów poniesionych z jego majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie, co najmniej 472.500 złotych, albowiem zakup działki i wybudowanie tam budynku zostało w istocie prawie w całości sfinansowane kwotą uzyskaną przez niego ze sprzedaży stanowiącej jego majątek osobisty z zabudowanej domem działki położonej w S., gmina K.objętej księgą wieczystą KW (...)prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kłodzku. Wniósł również o przyznanie mu w wyniku podziału majątku przedmiotowej nieruchomości, zaś wnioskodawczyni drugiego składnika, to jest równowartości samochodu osobowego marki M., a nadto zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przypisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska podkreślił, że wnioskodawczyni zawierając z nim małżeństwo była już osobą rozwiedzioną, niemającą, posiadającą z wcześniejszego związku córkę, wówczas utrzymywała się z zasiłku dla bezrobotnych otrzymywanego w Niemczech. Wskazał też, że zawarł związek małżeński z wnioskodawczynią w 1998 roku, nie pracowała ona zaś aż do 2004 roku pozostając na jego utrzymaniu. Dodał, że od 1992 roku był właścicielem działki w S., na której wybudował dom stanowiący jego majątek osobisty, a po zakupie działek w B.w całości za pieniądze pochodzące z tego majątku osobistego wybudowano na nim budynek mieszkalny. Później wnioskodawczyni bez jego zgody i wiedzy zaczęła zaciągać różnego rodzaju zobowiązania, działając na szkodę interesu ekonomicznego małżeństwa i rodziny. To stało się też powodem ustanowienia przez Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie rozdzielności majątkowej małżonków z dniem 1 stycznia 2008 roku. Wskazał nadto, że wnioskodawczyni według jego wiedzy wyjechała do Niemiec zostawiając córkę z małżeństwa, dlatego też wystąpił o przyznanie jemu wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnią. Zarzucił również, że w skład majątku wspólnego wchodzi samochód marki M., który wnioskodawczyni sprzedała osobie trzeciej. Podobno wartość zaś z tego auta to kwota 4.000 złotych, po tym, że w skazany we wniosku samochód B.został przez niego kupiony w 2011 roku. W odpowiedzi na powyższe w piśmie przygotowawczym z dnia 31 stycznia 2013 roku, wnioskodawczyni zarzuciła w szczególności, że nieruchomość

wchodząca w skład majątku wspólnego została zakupiona ze środków pochodzących z majątku obojga małżonków, ponadto wskazała, że kwota uzyskana ze sprzedaży samochodu osobowego marki M. (...)000 została w całości przeznaczona na usprawiedliwione i konieczne potrzeby rodziny. Ponadto przyznała, że w istocie pozostawała z uczestnikiem postępowania w rozdzielnosci majątkowej od 1 stycznia 2008 roku, a samochód marki B. zakupiony w 2011 przez uczestnika postępowania, nie wchodzi w skład majątku wspólnego. Sąd ustalił, co następuje. Na podstawie zgromadzonych w sprawie dowodów znajdujących się w szczególności w aktach spraw tutejszego Sądu o sygnaturach III Rc (...)i III Nsm (...)oraz w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygnaturze I C (...). Sąd ustalił, że małżeństwo wnioskodawczynie uczestnika postępowania zawarte dnia 27 marca 1998 roku w D.rozwiązane zostało przez rozwód prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 10 października 2012 roku. Wcześniej jednak z wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 23 lipca 2012 roku w sprawie o sygnaturze III Rc (...)została ustanowiona rozdzielnosc majątkowa małżeńska uczestnika postępowania i wnioskodawczynie z dniem 1 stycznia 2008 roku. Na podstawie wskazanych wyżej dowodów, a także w oparciu o przesłuchanie uczestnika postępowania Sąd ustalił również, że wnioskodawczynie po zawarciu małżeństwa, aż do 2003 roku nie pracowała zawodowo. Natomiast od listopada 2003 roku podjęła pracę w firmie (...)w B.i na dzień ustanowienia rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej była zatrudniona w tej firmie. Uczestnik postępowania w tym czasie prowadził natomiast działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych, przy czym działalność ta nie była zarejestrowana, aż do roku 2011, co wprost wynika z dokumentów w postaci odpisu CEIDG z dnia 5 listopada 2012 roku. Sąd na podstawie dowodu z częściowego przesłuchania wnioskodawczynie oraz z przesłuchania uczestnika postępowania, a także z wydruku z elektronicznej księgi wieczystej numer (...)z dnia 5 listopada 2012 roku, ustalił również, że w dniu 16 czerwca 2003 roku byli małżonkowie nabyli nieruchomość gruntową położoną w B.przy ulicy 22 lipca składającą się z działek gruntu o numerze (...)i (...)o łącznej powierzchni 1399 metrów kwadratowych, a na pierwszej z tych działek rozpoczęli budowę domu jednorodzinnego. Ostatecznie dom ten został postawiony w 2004 roku, z tym, że całkowite zakończenie budowy tego domu nastąpiło pod koniec 2008 roku. Małżonkowie zamieszkali w nim zaś w 2005 roku. Sąd ustalił nadto, że byli małżonkowie sfinansowali zakup i budowę przedmiotowej nieruchomości ze sprzedaży nieruchomości położonej w S., gmina K.składającej się z działki gruntu numer (...)o powierzchni 0,55 hektara zabudowany budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą KW (...), a która należała do majątku osobistego uczestnika postępowania oraz działki gruntu numer (...)o powierzchni 290 metrów kwadratowych, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą KW (...), która należała do majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika postępowania. Fakt ten wynikał wprost z dokumentów w postaci wypisu aktów notarialnych repertorium A numer (...)z dnia 30 października 2003 roku obejmującego warunkową umowę sprzedaży i repertorium A numer (...)z dnia 30 stycznia 2004 roku obejmującego umowę przeniesienia własności nieruchomości, a także z wypisu aktu notarialnego repertorium A (...)z dnia 25 listopada 1992 roku stanowiącego umowę sprzedaży, zawiadomienia Sądu Rejonowego w Kłodzku Wydziału Ksiąg Wieczystych z dnia 9 grudnia 1992 roku, zaświadczenia numer (...)Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w K.z dnia 1 października 2003 roku i przesłuchania uczestnika postępowania. Obie działki gruntu byli małżonkowie sprzedali przy tym za łączną kwotę 472.500 złotych, przy czym kwotę 75.500 złotych otrzymali jeszcze przed podpisaniem warunkowej umowy sprzedaży, to jest 30 października 2003 roku. Kwotę 254.250 złotych kupująca zobowiązała się zapłacić w terminie do dnia 31 października 2003 roku, zaś resztę ceny w kwocie 150.750 złotych otrzymali jeszcze przed podpisaniem umowy przenoszącej własność to jest przed dniem 30 stycznia 2004 roku. Na dzień sprzedaży tych działek wartość rynkowa działki gruntu numer (...)bez zabudowań należąca do obojga byłych małżonków wynosiła kwotę 3.582 złote, wartość rynkowa działki gruntu numer (...)bez zabudowań stanowiący majątek osobisty uczestnika postępowania wynosił kwotę 67.925 złotych, w związku z tym wartość rynkowa działki gruntu numer (...), która w dniu sprzedaży była zabudowana domem jednorodzinnym stanowiącej majątek osobisty uczestnika postępowania wynosiła na dzień sprzedaży kwotę 468.918 złotych. 472.500 złotych minus 3.582 złote. Powyższe wartości Sąd ustalił natomiast w oparciu o dwie opinie pisemne biegłej sądowej K. G.z dnia 10 października 2013 roku oraz ustne wyjaśnienie tej biegłej opinii pisemnych złożone na rozprawie w dniu 3 września 2014 roku. Z kolei na podstawie opinii pisemnej biegłej sądowej R.I. O.oraz opinii uzupełniającej tej biegłej Sąd ustalił, że aktualna wartość nieruchomości położonej w B.przy ulicy 22 lipca według stanu na dzień 1 stycznia 2008 roku wynosił kwotę 417.000 złotych. W oparciu z kolei o pismo Banku (...) S.A.w W., następcy pewnego Banku (...) S.A.z dnia 26 czerwca 2015 roku. Sąd ustalił natomiast, że C. Ś.posiadał w Banku (...) S.A.rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, jednak na dzień ustania wspólności

majątkowej małżeńskiej wnioskodawczyni i jego, to jest 1 stycznia 2008 roku, stan tego rachunku wynosił o złotych. Sąd ustalił wreszcie, że w trakcie związku małżeńskiego wnioskodawczyni nabyła, co prawda samochód osobowy marki M., który później sprzedała, jednak pojazd ten kupiła już po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej z pieniędzy uzyskanych z kredytu zaciągniętego w Banku (...) S.A. w dniu 23 lipca 2009 roku. Pojazd ten stanowił, więc jej majątek osobisty, a fakt ten wprost wynikał z akt sprawy tutejszego Sądu o sygnaturze III Rc (...). Okolicznością bezsporna pozostawała natomiast ta, iż samochód osobowy marki B.o numerze rejestracyjnym (...) stanowi majątek osobisty uczestnika postępowania. Z kolei w oparciu o dowód z przesłuchania uczestnika postępowania Sąd ustalił, że C. Ś. od lutego 2013 roku nie prowadził działalności gospodarczej i jest zarejestrowany, jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku. Ponadto otrzymuje alimenty, które zostały zasądzone do wnioskodawczyni z tym, że w wyroku jest to kwota 800 złotych, natomiast alimenty te płacone są przez MOPS i otrzymuje on je w kwocie 500 złotych miesięcznie. Jeśli chodzi zaś o wnioskodawczynię, to według wiedzy uczestnika cały czas pracuje ona za granicą. Sąd zważył, co następuje. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżonowie z dnia 23 lipca 2012 roku w sprawie o sygnaturze akt III Rc (...) została ustanowiona rozdzielność małżeńska uczestnika postępowania i wnioskodawczyni, z dniem 1 stycznia 2008 roku z tą datą ustała, więc między nimi wspólność ustawowa. Zgodnie zaś z przepisem art. 31 ustęp 1 kro z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa, wspólność ustawowa, obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich majątek wspólny, przedmioty majątkowe nieobjęte zaś wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Na majątek wspólny, więc składają się przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej jedynie w ściśle i wyczerpująco wymienionych przez Kodeks rodzinny i opiekuńczy wypadkach nabytych w czasie trwania ustroju wspólności ustawowej przedmiot majątkowy nie zwiększa stanu majątku wspólnego, lecz staje się z mocy artykułu 33 k.r.o. przedmiotem majątku osobistego. Artykuł 31 k.r.o. wyraża zasadę ogólną, artykuł 33, punkt 1 do 10 k.r.o., wyjątki od tej zasady. Taki rozkład zasady i wyjątków rozstrzyga wszelkie wątpliwości, co do tego, czy konkretny przedmiot majątkowy należy zaliczyć do majątku wspólnego, czy też osobistego. Ponadto należy zaznaczyć, że Kodeks rodzinny i opiekuńczy w zasadzie nie zawiera własnych unormowań dotyczących podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową. W artykule 46 k.r.o. znajduje się jedynie odesłanie do przepisów o dziale spadku. Problematykę wspólności majątku wspólnego i jego sądowego podziału normują zatem w sferze materialno-prawnej artykuły 1035 do (...) k.c. Przy czym artykuł 1035 zawiera kolejne odesłanie, nakazujące stosować odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, a w sferze proceduralnej artykuły 566 i 567 k.p.c. oraz artykuły 680 do 689 k.p.c. W artykule 688 k.p.c. znajduje się zaś kolejne odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o zniesieniu współwłasności, w szczególności do artykułu 618, paragraf 2 i 3 k.p.c. Podstawową kwestią w sądowym podziale majątku wspólnego jest zatem ustalenie składu majątku podlegającego podziałowi. Przedmiotem tego podziału winien być, zgodnie z artykułem 1038, paragraf 1 k.c., w związku z artykułem 46 k.r.o., cały majątek objęty jest wspólnością. W myśl artykułu 684 k.p.c. skład i wartość tego majątku ustala Sąd, który określa, jakie przedmioty majątkowe podlegają podziałowi. Przy czym zauważyć należy, iż norma artykułu 684 k.p.c. nie stwarza dla Sądu uprawnień do prowadzenia z urzędu dochodzenia mającego na celu ustalenie, czy i jakie składniki majątku podlegają jeszcze podziałowi oprócz tych wskazywanych przez byłych małżonków. W rozpoznawanej sprawie spór pomiędzy wnioskodawczynią, a uczestnikiem postępowania dotyczył w istocie wyłącznie kwestii wysokości kwoty za jaką wnioskodawczyni sprzedała samochód osobowy marki M., także wysokości nakładów poczynionych przez uczestnika postępowania na nieruchomości wchodzącą w skład majątku wspólnego. Poza sporem pozostawała natomiast okoliczność, że w skład majątku wspólnego wchodzi nieruchomość składająca się z działki gruntu numer (...), zabudowanej domem mieszkalnym oraz działki gruntu numer (...), o łącznej powierzchni 1.399 metrów kwadratowych, położonych w B., przy ulicy (...), dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą numer (...). W tym zakresie wnioskodawczyni i uczestnik postępowania nie kwestionowali, że nieruchomość ta została nabyta w czasie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej i należy ona do ich majątku wspólnego. Fakt ten wynikał również z dowodów zgromadzonych w sprawie w postaci wydruku z elektronicznej księgi wieczystej numer (...) z dnia 5 listopada 2012 roku oraz przesłuchania częściowego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania. Należy również podkreślić, że wprawdzie byli małżonkowie zgodnie twierdzili, że w skład ich majątku wspólnego wchodzi również równowartość kwoty uzyskanej przez wnioskodawczynię ze sprzedaży samochodu osobowego marki M.. Sąd jednak ustalił, że przedmiot ten nie był objęty majątkiem wspólnym, albowiem, jak wynika z akt sprawy tutejszego Sądu o sygnaturze III Rc (...), wskazany pojazd

został nabyty przez wnioskodawczynię już po dacie ustania wspólności majątkowej małżeńskiej, a zatem stanowi jej majątek osobisty. Podobnie jak samochód osobowy marki B., który uczestnik nabył już po dniu 1 stycznia 2008 roku. Mając na uwadze przeprowadzone postępowanie dowodowe, Sąd ustalił ponadto, że w skład majątku wspólnego nie wchodzi również środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym uczestnika postępowania w banku (...) SA, jak wskazywała wnioskodawczyni, z pisma banku (...) SA W., następcy prawnego banku (...) SAz dnia 26 czerwca 2015 roku wprost bowiem wynikało, że co prawda uczestnik posiadał w tym banku rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy, jednak na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej wnioskodawczyni i jego, to jest z 1 stycznia 2008 roku, stan tego rachunku wynosił 0 złotych. Biorąc więc pod uwagę powyższe motywy, Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego wchodzi jedynie wyżej opisana nieruchomość. Jednocześnie należało przyjąć, że aktualna wartość tej nieruchomości wynosi kwotę 417.000 złotych, przy czym ustalając wartość tej nieruchomości Sąd oparł się w szczególności na uzupełniającej opinii pisemnej biegłej sądowej R.I. O.z dnia 14 lutego 2015 roku. Dookreślenia przy tym wymaga, w ocenie Sądu, że obie opinie tej biegłej były jasne i pełne oraz w całości odpowiadały potrzebą niniejszego postępowania z zalecenia Sądu. Z tych względów, na podstawie przytoczonych przepisów, orzeczono jak w punkcie 1 postanowienia. Dokonując zaś podziału majątku wspólnego, punkt 2 postanowienia, Sąd miał na względzie aktualny stan posiadania składnika tego majątku oraz zgodne stanowisko byłych małżonków w tym przedmiocie. Kwestie dotyczące podziału składników majątku wspólnego od strony procesowej regulują przepisy artykułu 624 k.p.c. w związku z artykułem 567 k.p.c. i 684 k.p.c., natomiast kwestie materialne, prawne są uregulowane w przepisach Kodeksu cywilnego. Według artykułu 212 paragraf 2 k.c., rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli, z obowiązkiem spłaty pozostałych. Podobną regulację zawiera artykuł 623 k.p.c., który stanowi, że Sąd dokonuje podziału na części odpowiadające wartością udziałów, udziałom współwłaścicieli z uwzględnieniem wszelkich okoliczności, zgodnie z interesem społeczno-gospodarczym, a różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne. Sąd uznał za uzasadnione przyznanie uczestnikowi postępowania przedmiotowej nieruchomości, skoro zarówno on, jak i wnioskodawczyni zgodnie o to wnosili. Mając powyższe na uwadze, na mocy powołanych przepisów, orzeczono, jak w punkcie 2 postanowienia. Zgodnie natomiast z przepisami artykułu 45, paragraf 1, zdanie 2 i paragraf 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, każdy z małżonków może żądać zwrotów wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny, a zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego. Należy przy tym podkreślić, że o zwrocie wydatków i nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny Sąd orzeka wyłącznie na wniosek zgłoszony w postępowaniu I instancji, a domagający się ich zwrotów zobowiązany jest dokładnie określić te żądania, zgodnie z przepisami artykułu 187, paragraf 1, punkt 1 k.p.c. w związku z artykułem 13 paragraf 2 k.p.c. Stosownie zaś do artykułu 321, paragraf 1 k.p.c. w związku z artykułem 13 paragraf 2 k.p.c. żądaniami tymi Sąd jest związany, tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 roku I CSK 323/11, LEX numer 1164719. Co istotne, roszczenie takie niezgłoszone w toku postępowania o podział majątku wspólnego, na mocy przepisów artykułu 618, paragraf 3 k.p.c. w związku z artykułem 688 k.p.c. i artykułem 567 paragraf 3 k.p.c. ulega prekluzji i nie może być już dochodzone. W niniejszej sprawie uczestnik postępowania wystąpił o rozliczenie nakładów poczynionych z jego majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie co najmniej 472.500 złotych, albowiem zakup działek wchodzący w skład majątku wspólnego i wybudowanie na nich budynku, zostało w istocie prawie w całości sfinansowane kwotą uzyskaną przez niego ze sprzedaży stanowiącej jego majątek osobisty, zabudowanej domem działki położonej w S., gmina K., objętej księgą wieczystą numer, KW numer (...), prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kłodzku. W świetle przedstawionych wyżej rozważań Sąd był związany żądaniem wniosku w tym zakresie i nie mógł orzekać ponad to żądanie, w szczególności zasądzić od wnioskodawczyni, na rzecz uczestnika postępowania, zwrotu tych nakładów lub ich części. A jedynie rozliczyć te nakłady wyliczając spłatę od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni, w sytuacji przyznania mu na wyłączną własność nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego. Analizując zaś zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd doszedł do przekonania, że uczestnik postępowania udowodnił, iż byli małżonkowie sfinansowali zakup i budowę przedmiotowej nieruchomości wspólnej ze sprzedaży nieruchomości położonej w S., gmina K., składające się z działki gruntu numer (...)o powierzchni 0,55 hektara, zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą KW (...), a która należała do majątku osobistego uczestnika postępowania oraz działki gruntu numer (...)o powierzchni 290 metrów kwadratowych, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą KW (...), która należała do majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania. Fakt ten wynika bowiem wprost z dokumentu w postaci wypisów aktów notarialnych,

obejmujących warunkową umowę sprzedaży i umowę przeniesienia własności nieruchomości, a także z wypisu aktu notarialnego, stanowiącego umowę sprzedaży, zawiadomienia Sądu Rejonowego w Kłodzku, Wydziału Ksiąg Wieczystych z dnia 9 grudnia 1992 roku, zaświadczenia Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w K.z dnia 1 października 2003 roku i przesłuchania uczestnika postępowania. Sąd nie dał przy tym wiary twierdzeniom wnioskodawczyni, że zakup działek i budowa domu nastąpiły ze środków wchodzących z majątku wspólnego. Tym bardziej, że wnioskodawczyni nie próbowała nawet udowodnić tej okoliczności. Tymczasem z dowodów zebranych w sprawie wynikało, iż wnioskodawczyni po zawarciu małżeństwa, aż do 2003 roku nie pracowała zawodowo, miała na utrzymaniu córkę. Zaś uczestnik postępowania w tym czasie prowadził niezarejestrowaną działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych. Zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wydaje się więc być niemożliwe zbieranie przez nich oszczędności na zakup działek budowlanych i budowę dla nich domu, tym bardziej, że w tym czasie byli małżonkowie sprzedali dwie działki w S.za łączną kwotę 472.500 złotych, przy czym kwotę 67.500 złotych otrzymali jeszcze przed podpisaniem warunkowej umowy sprzedaży, kwotę 254.250 złotych mieli otrzymać do dnia 31 października 2003 roku, zaś resztę ceny, w kwocie 150.750 złotych, otrzymali jeszcze przed podpisaniem umowy przenoszącej własność, to jest przed dniem 30 stycznia 2004 roku. Zdaniem Sądu stanowisko uczestnika postępowania w tej kwestii należało uznać za w pełni uzasadnione. Przechodząc zaś do określenia wysokości nakładów uczestnika postępowania na majątek wspólny, Sąd zważył, że na dzień sprzedaży tych działek wartość rynkowa działki gruntu numer (...) bez zabudowań, należącej do obojga byłych małżonków wynosiła kwotę 3.582 złote. W związku z tym wartość rynkowa działki numer (...), która w dniu sprzedaży była zabudowana domem jednorodzinnym, stanowiący majątek osobisty uczestnika postępowania, wynosiła kwotę 468.918 złotych, 472.500 złotych minus 3.582 złote. Kwota ta stanowi więc wartość nakładów poczynionych przez uczestnika postępowania z majątku osobistego na majątek wspólny. Mając powyższe na względzie, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł, jak w punkcie 3 postanowienia. Jak już wyżej wskazano, różnice wartości w majątku wspólnym wyrównuje się przez dopłaty pieniężne. Uznając jednak fakt, że w wyniku podziału majątku wspólnego uczestnik postępowania nabył składnik o wartość 417.000 złotych, jednocześnie czyniąc nakłady na nieruchomość w wysokości 468.918 złotych, uznać należało, że uczestnik postępowania nie ma obowiązku spłaty wnioskodawczyni z tytułu jej udziału w majątku wspólnym. Dlatego orzeczono, jak w punkcie 4 postanowienia. Stosownie natomiast do przepisu artykułu 113, ustęp 1 ustawy o kosztach sądowych, sprawach cywilnych, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, lub których nie miał obowiązku uiścić kurator lub prokurator, Sąd orzeczeniem kończącym sprawę w instancji, obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu, a w tym przypadku przepisy artykułu 520, paragraf 1 k.p.c. Mając na uwadze, że wnioskodawczyni była zwolniona od kosztów sądowych w całości, na które ostatecznie złożyły się opłata sądowa od wniosku w kwocie 1.000 złotych oraz wydatki na wynagrodzenia biegłych sądowych w łącznej kwocie 5.594 złote 47 groszy, Sąd obciążył połową tej kwoty, to jest 3.297 złotych 24 grosze wyłącznie uczestnika postępowania, przy czym dodatkowo kwotę tę pomniejszył o 100 złotych, albowiem w toku postępowania uczestnik uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego, która nie została wykorzystana. W związku z powyższym należało orzec, jak w punkcie 5 postanowienia. W niniejszej sprawie zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestnik postępowania, złożyli wnioski o zasądzenie kosztów postępowania, a co za tym idzie wnieśli o odstąpienie od reguły wyrażonej w przepisie artykułu 520, paragraf 1 k.p.c. Przepis ten stanowi zaś, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Od tej zasady przepisy paragrafu 2 i 3 przewidują jednak wyjątki. Według przepisu pierwszego z tych paragrafów, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania, lub interesy ich są sprzeczne, to Sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości, przy czym to samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania włożonych przez uczestników. Z kolei przepisy drugiego z paragrafów stanowią, że jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, Sąd może obłożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone, lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przy czym wskazaną regulację stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępowania niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie postępował. W rozpoznawanej sprawie nie ma wątpliwości, że uczestnicy postępowania byli w istocie w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania, a ich interesy w istocie nie były sprzeczne, albowiem zgodnie wystąpili o podział majątku wspólnego, a spór między nimi dotyczył innego zakresu postępowania. Tak uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 roku III CZ 46/10, OSNC 2011, numer 7, 8, pozycja 88. Tym samym w ocenie Sądu nie było podstaw do odstąpienia od zasady wyrażonej w przepisie artykułu 520 paragraf

1 k.p.c. i w związku z tym należało oddalić wnioski obojga uczestników o zasądzenie kosztów postępowania. Mając powyższe na uwadze, w oparciu o przytoczone przepisy, Sąd orzekł, jak w punkcie 6 postanowienia.

[koniec części 00:36:36.189]